

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

IV. De Cultu Sanctorum, Sacrarum Reliquiarum, atque Imaginum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

Q U Æ S T I O I V.

De Cultu Sanctorum, Sacrarum Reliquiarum,
atque Imaginum.Adoratio
absoluta,
& respecti-
va, quid?

31. **A**Dvertendum, quòd Adoratio alia sit absoluta, alia respectiva. Absoluta convenit rei intellectuali, quæ per se honorabilis, atque adorabilis est: sic Deus, ac Christus cultu Patriæ absoluto est adorandus. Unde *Adoratio absoluta* illa est, qua quis colitur ob perfectionem, atque excellentiam sibi intrinsicam. *Adoratio respectiva* verò, qua quis adoratur seu colitur propter excellentiam alterius, quam repræsentat, aut in ordine ad eam consideratur: unde hæc convenit rebus etiam ratione carentibus, utputà sacris Imaginibus, quæ non propter se, sed propter alium, quem repræsentant, honorantur. His notatis sit

Sancti in
cælis ado-
rantur Cul-
tu Dulciæ, &
B. V. Maria
Cultu Hy-
perdulciæ
absoluto.
Hic cultus
est sacer.

32. CONCL. I. Sancti cum Christo in cælis regnantes, adorantur seu coluntur cultu Dulciæ absoluto, propter excellentiam suæ sanctitatis & gloriæ: Beatissima Virgo MARIA verò cultu Hyperdulciæ, tum ob perfectissimam atque excellentissimam ejus præ cunctis puris creaturis Sanctitatem & gloriam, tum ob singularissimam dignitatem Maternitatis DEI, qua verè nominatur, & est Mater DEI & Christi. Ita omnes Catholicæ,

33. Et nota, hujusmodi Adorationem seu cultum Sanctorum (qui duotermine apud Theologos inter se confunduntur; quamvis inter rudiores, ac præsertim in publicis Concionibus linguâ germanicâ habitis, ly *Adorare*, cultum Patriæ Deo debitum, & ly *colere* seu *venerari*, cultum Sanctorum denotare soleat) esse cultum sacrum & religiosum: quia objectum ejus formale, nempe excellentia Sanctitatis, gratiæ, & gloriæ, propter quam Sanctos, tanquam Dei Amicos veneramus, est aliquid sacrum & supernaturale. Unde sequitur, cultum Sanctis cum Christo in cælo regnantibus exhibitum, specie distingui à cultu merè civili & politico, qui hominibus; v. g. Regibus, Principibus &c. propter dignitatem sui statûs, vel potestatem humanam dari solet.

SS. Reli-
quiar, &
Imagines,
quomodo
venerentur?

34. CONCL. II. Sacræ Reliquiæ, & Imagines Sanctorum, venerantur cultu Dulciæ respectivo; Imagines autem Beatissimæ MARIÆ Virginis cultu Hyperdulciæ respectivo; ac tandem Ima-

Imagines Dei & Christi, item & Sacra Crux Christi, cultu Latriæ respectivo. Ita rursus Catholici omnes. Et quidem loquendo de sacris Reliquiis Sanctorum, in Concilio Trident. Sess. 25. in Decreto de Invocatione Sanctorum &c. sic habetur statutum: Sanctorum quoque Martyrum, & aliorum cum Christo viventium sancta corpora, quae viva membra fuerunt Christi, & templum Spiritus sancti, ab ipso ad aeternam vitam suscitanda & glorificanda, à Fidelibus veneranda esse, per quae multa beneficia à Deo hominibus praestantur. Hæc Concilium, exinde oppositum affirmantes denuo condemnans, prout iam pridem eos damnavit Ecclesia.

35. Loquendo nunc de cultu Sacrarum Imaginum, quas eum memoriæ gratiâ, atque ad recolenda Christi & Sanctorum gesta, cum ad impertiendum eisdem honorem debitum atque venerationem retinendas esse, Fides Catholica, atque perpetua Traditio Ecclesiæ docet, sunt inprimis benè notanda verba S. Concilij Trident. loc. cit. sic statuentis: Imagines porrò Christi, Deiparae Virginis, & aliorum Sanctorum, in templis praesertim habendas, & retinendas, eisque debitum honorem & reverentiam impertiendam: non quòd credatur inesse aliqua in ijs divinitas, vel virtus, propter quam sint colenda; vel quòd ab eis sit aliquid petendum, vel quòd fiducia in Imaginibus sit figenda, veluti olim fiebat à Gentibus, quae in Idolis spem suam collocabant: sed quoniam honor, qui eis exhibetur, refertur ad Prototypa, quae illa repraesentant, ita ut per Imagines, quas osculamur, & coram quibus caput aperimus, & procumbimus, Christum adoremus, & Sanctos, quorum illa similitudinem gerunt, veneremur, id quòd Conciliorum, praesertim verò secunda Nicana Synodi decretis contra Imaginum oppugnatores est sancitum. Hæc Concilium; cui modo loquendi ubique nos oportet insistere.

36. Ulterius quoad hunc Sacrarum Imaginum cultum advertendum est cum Pillucio tract. 23. de Religione, cap. 1. n. 27. & alijs, dupliciter Imagines considerari, ac venerari posse. Primo, quatenus sunt res quaedam sacrae, spectantes ad usum Pietatis, & Religionis; quòd est, considerare Imagines materialiter. Deinde, quatenus sunt Imagines, ac repraesentativae Prototypi; quòd est considerare Imagines formaliter. Si ergo considerentur Imagines primo modo, honorandae sunt tantum ut res quaedam sacrae; prout etiam vestes spectantes ad usum Pietatis & Religionis, in veneratione habentur: si secundo modo, honorandae sunt sicuti Prototypa, cultu tamen respectivo. Circa quòd ultimum extat communissimum inter Doctores dictum, quòd si Prototypon adoretur adoratione Latriæ absolutâ, Ima-

Verba notabilia Conc. Trid. circa cultum SS. Imaginum

Imagines possunt dupliciter considerari quomodo

go ejus adoranda sit adoratione Latriæ respectivâ; si autem Prototypon adoratur adoratione Hyperdulæ, vel Dulæ absolutâ, Imago ejusdem adoretur adoratione Hyperdulæ, vel Dulæ respectivâ.

Objectio
Hæreticorū
contra Ima-
gines dilui-
tur.

37. Nec dicatur cum Hæreticis. *Exodi cap. 20.* habetur: *Non facies tibi sculptile, neque omnem similitudinem, qua in celo desuper &c.* ergo usus Imaginum est illicitus. Resp. enim negando consequentiam; nam loco citato, & in alijs hujusmodi S. Scripturæ locis, non prohibentur Imagines absolutè, vel quodcunque sculptile, sed solum, ut non fiant ad adorandum ea. Unde *loc. cit.* mox subjungitur: *Non adorabis ea, neque coles:* eo videlicet modo, sive cultu Divino, quo Gentiles adorabant communiter sua Idola, deosque alienos. Et certè, si Imaginum, aut cuiuscunque sculpturæ usus fuisset dictis verbis absolutè prohibitus, Salomon pessimè egisset, quòd in Templo Jerosolymitano posuerit duos Cherubim, *3. Reg. 6.* Imò & Deus præcepisset contraria, dum Moyse *Num. cap. 21.* præcepit, ut faceret Serpentem æneum: quod absit dicere.

Homines
Sancti nec-
dum Cano-
nizati non
possunt cul-
tu publico
honorari,
benè tamen
privato.

38. CONCL III. Homines vitæ Sanctitate, vel Martyrij fama insignes, quamdiu à Summo Pontifice vel Ecclesia, in numerum Sanctorum necdum sunt relati, non possunt cultu publico & solemniter honorari, benè tamen cultu privato. Ita Bellarminus *lib. 1. de Sanctis, cap. 10.* Sanchez *lib. 2. in Decalog. cap. 43. n. 3. & seq.* & alij communiter. Idque desumitur ex *cap. 1. & ult. de Reliquijs & venerat. Sanct.* ubi prohibetur, aliquem publicè venerari pro Sancto absque autoritate Romanæ Ecclesiæ; sicque à sensu contrario privatus honor permittitur.

Cultus pub-
licus, &
privatus,
quis?

39. Porrò per *Cultum privatum* intelligitur ille, qui non exhibetur tanquam institutus ab Ecclesia, neque nomine Ecclesiæ, sed fit ex peculiari devotione colentis; sive deinde talis cultus fiat privatim, sive publicè videlicet alijs. *Cultus* autem *publicus*, seu solemniter, non ideò dicitur talis, quòd coram alijs exhibeatur, sed quia defertur nomine Ecclesiæ, & tanquam ab ea institutus.

Corollaria
de cultu
privato.

40. Hinc sequitur I. Imaginem Sancti nondum Canonizati, neque Beatificati, posse in domibus nostris depingi & retineri, licere pedes vel manus talium Sanctorum deosculari, ipsorum vestes accipere, Reliquias asservare, in eorum honorem jejunare, preces ad Deum fundere, &c. sive alij hoc videant, sive non, dummodò absit scandalum. Ratio est: quia hujusmodi cultus est privatus, & non fit nomine Ecclesiæ.

41. Sequitur H. Non posse Episcopum in honorem Sancti necdum Canonizati diem Festum instituire : quia cultus publicus, qualis est celebratio Festi, Sanctorum nondum Canonizatorum, refer vatus est Summo Pontifici, *cit. cap. 1. de Reliq. & venerat. Sanctorum.* Item non licet privatim, aut publice, in Litanijs, vel Officio Divino, invocare Sanctum nondum Canonizatum : quia Litaniz, & Divinum Officium, sunt cultus, qui Sanctis exhibetur tanquam institutus ab Ecclesia, & nomine totius Ecclesiz. Sanchez *loc. cit. n. 5.* Bonacina *disp. 3. in Decalogum, quest. 1. num. 2.* cum alijs. Idem dicendum de SS. Missz Sacrificio, ob eandem rationem : unde si à Fidelibus petatur celebratio Missz in honorem alicujus Sancti necdum Canonizati, oportet celebrare Missam de Festo vel Feria occurrente, & non propriam Missam, acceptam de Communi cum memoria, & invocatione talis Sancti. Insuper non licet necdum Canonizati Reliquias publice venerandas proponere, sive in Processionibus circumferre, aut Altaria vel Tempia ipsis dedicare : hujusmodi quippe cultus pariter censetur publicus, ac proprius eorum, qui ab Ecclesia in Sanctorum numerum sunt relati.

42. Veruntamen hoc intelligendum est, nisi vel speciali Indulto Apostolico provisum fuerit : quo modo patet aliunde, non raro hactenus pro certis locis unum vel alterum prædictorum, imò & ipsam celebrationem Divini Officij de nonnullis Sanctis concessam esse, absque alia solemnè eorum Canonizatione, vel Beatificatione. Vel nisi per antiquam Traditionem, aut universalem Ecclesiz consensum, de cuiuspiam Sanctitate constet : nam hujusmodi approbatio æquivaleret Canonizationi, & antiquitas non requirebatur forma Canonizationis, quæ nunc in usu est. Bonacina *cit. n. 2.* Sanchez *n. 11.* Suarez, ac alij, & concordant dicenda *num. seq. in fine.*

43. CONCL. IV. Imaginibus Defunctorum, qui cum bona Sanctitatis fama decesserunt, non possunt apponi Aureolæ, sive Radij; neque ipsæ in Oratorijs, aut locis publicis exponi, donec à Sede Apostolica Beati declarentur; & si quæ appositæ sunt omninò amoveri debent. Ita Angelus Lantusca *in Theatro Regularium, x. Beatificatio, num. 2.* idque patet ex Decreto Urbani VIII. quod incipit, *Sanctissimus* (& habetur tomo 4. Bullarij Romani, *Constit. 39. dicti Pontificis*) atque ex alia speciali ejusdem Constitutione, quæ incipit, *Celestis Hierusalem* (ac refertur in *cit. Bullario, Constit. 134. dicti Pont.*) ubi præfatus Pontifex, volens

Corollaria de Cultu publico.

Limitatio prædictorum.

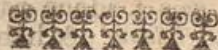
Forma Canonizationis, quæ nunc est, olim non requirebatur.

Decretum Urbani VIII. circa Imagines Sanctorum necdum Beatificatorum.

occurrere abusibus, qui irreperunt in colendis quibusdam cum Sanctitatis, aut Martyrij fama vel opinione defunctis, & necdum Canonizationis, vel Beatificationis honore ab Apostolica Sede insignitis, sub gravibus poenis prohibuit, ne ejusmodi hominum cum Sanctitatis, seu Martyrij fama (quantacunque illa sit) defunctorum Imagines cum laureolis, radijs seu splendoribus, in Oratorijs, Ecclesijs, aliisque locis publicis aut privatis apponantur; neve eorum gesta, miracula, revelationes, seu quaecunque beneficia, tanquam eorum intercessionibus à Deo accepta, sine recognitione & approbatione Ordinarij in libris enarrentur; & ne ad eorum sepulchra Tabellæ, atque Imagines ex cera, argento, aliave materia confectæ, vel lampades appendantur. Ubi tamen illicò subjungens Summus Pontifex declarat, quod per suprâ scripta præjudicare in aliquo nolit, neque intendat ijs, qui aut per communem Ecclesiæ consensum, vel in memorabilem temporis cursum, aut per Patrum Virorumque Sanctorum scripta, vel longissimi temporis scientiâ, ac tolerantia Sedis Apostolicæ, vel Ordinarij coluntur.

Declaratio
dicti Decreti

44. Quia verò postmodum occasione dicti Decreti à quibusdam revocabatur in dubium, an Tabellas & Imagines, quas imposterum offerri contigerit, recipere, & antea oblatas conservare liceret? Eadem Sanctitas sua, quæ tantummodò voluit occurrere abusibus, qui irreperere videbantur, in alio Decreto (& refertur in cit. Bullario, ad finem præallegatæ *Constitut. 39.* nec non & in cit. *Constit. 134.*) declaravit, quod suæ intentionis nunquam fuerit prohibere oblationem, receptionemque Tabellarum & Imaginum hujusmodi; ita ut approbantibus Ordinarijs in secreto aliquo, seorsum ab Ecclesia, loco custodiri, ibidemque jam amota collocari & asservari possint, ut si quando Dominus talium Virorum merita Beatificationis, seu Canonizationis honore in terris decorare voluerit, extent hujusmodi Sanctitatis qualescunque probationes, Apostolicæ Sedis judicio tunc examinanda.

QUÆ